

Herald Franken Volmerink liefhebber van vloeibare mest

Juiste bemesting is beste gewasbescherming

Voeding | Tekst en foto's: **Jacqueline Wijbenga**

Herald Franken Volmerink is melkveehouder en loonwerker. Enkele jaren geleden deed hij op eigen grasland zijn eerste ervaring op met vloeibare mest. "Die was zo positief, dat ik op eigen grond naast drijfmest alleen nog vloeibare mest gebruik." Zijn klanten zijn niet massaal overgestapt, maar Franken Volmerink ziet dat de belangstelling voor vloeibare meststoffen toeneemt.

In de ligboxstal wordt de rust verstoord door een van de oudmelkte koeien die weigert een gang te maken naar de klauwbe-
kapbox. Melkveehouder Herald Franken Volmerink slaagt er uiteindelijk samen met medewerkers en een behulpzame oom in de koe toch ter plaatse te krijgen. "Dat zie je wel vaker bij koeien die het eerder hebben meegemaakt; ze zien het hek staan en proberen een uitweg te vinden. Maar het is gelukt", stelt de veehouder tevreden vast. In Saasveld heeft hij 125 Red Holsteins aan

de melk en evenveel jongvee. Daarnaast runt Franken Volmerink een loonbedrijf. "Dat is zo gegroeid", vertelt de ondernemer. "Mijn ouders hadden al een combinatie van beide, ondergebracht in een coöperatie. De bedrijfsactiviteiten werden negen jaar geleden gesplitst; mijn broer het loonwerk en ik het melkveebedrijf." Toen zijn broer ondersteuning vroeg bij het loonbedrijf, sprong Franken Volmerink bij. "Het loonbedrijf loopt als een trein. Sinds de start realiseren we elk jaar zo'n 25 procent meer omzet."

Inmiddels heeft de ondernemer het loonbedrijf volledig zelf in handen. "Mijn broer gaf de voorkeur aan loondienst." De combinatie van beide bedrijven bevalt Franken Volmerink uitstekend. "Ik geniet van de koeien, maar het loonbedrijf voegt het contact met mensen toe. Daarin zit voor mij meerwaarde."

Mest uitrijden

Een van de activiteiten van het loonbedrijf is het uitrijden van mest voor veehouders in de buurt. Zowel drijfmest als vloeibare mest worden door het loonbedrijf uitgereden. Het areaal vloeibare mest dat Franken Volmerink uitrijdt, neemt gestaag toe. "Vorig jaar hebben we zo'n 800 hectare uitgereden", vertelt hij. Die groeiende belangstelling is deels te danken aan de positieve ervaringen die hij zelf met deze vorm van bemesten opdeed. "Een aantal jaar geleden kwam het gesprek met vertegenwoordiger Piet Salomons van Agrowin over mijn bemestingsplan op het gebruik van vloeibare mest. Dat werd toen nog nauwelijks gebruikt bij gras en mais en al helemaal niet in deze regio. Volgens Salomons was het een product dat bij mij

Vloeibare mest in combinatie met Piadin resulteerde vorig seizoen in een hogere grasopbrengst, constateren Herald Franken Volmerink (rechts) en Lex Slootweg.

paste", vertelt Franken Volmerink. Het advies van Salomons was mede gericht op het verhogen van de grasopbrengst van eigen grond. "We hebben maar 40 hectare grond en huren jaarlijks zo'n 15 hectare bij, maar dat is niet genoeg om te voorzien in de ruwvoerbehoefte. Alles wat ik meer van eigen grond haal, hoef ik niet te kopen."

Proefveld

Voordat de melkveehouder de overstap maakte, testte hij het product uit op een perceel grasland op de huiskavel. Verschillende vloeibare meststoffen werden vergeleken met de traditionele KAS-bemesting aangevuld met zwavel. "Al in het eerste jaar zagen we duidelijke verschillen in opbrengst." Het daarop volgende jaar riep Salomons de hulp in van Lex Slootweg, landbouwkundige bij Triferto, leverancier van diverse meststoffen die Agrowin verhandelt.

"Wij doen op gestandaardiseerde wijze analyse van een proef, zodat je als boer of

loonwerker ook getalsmatig weet wat de verschillen zijn tussen de behandelingen en niet alleen op basis van de hoeveelheid opdraapwagens die je van het land haalt." Slootweg komt daarvoor op de oogstmomenten ter plaatse, neemt monsters van het geogoste gras, weegt deze en laat deze vervolgens analyseren, zodat niet alleen het drogestofgehalte bekend is, maar ook OEB, VEM en DVE inzichtelijk zijn. Indien nodig worden de monsters ook op mineralen en sporenelementen geanalyseerd. "Die informatie helpt om de bemesting preciezer te sturen, zodat het gewas datgene levert wat de koe, maar vooral ook wat de plant nodig heeft. De juiste bemesting is de beste gewasbescherming."

Resultaat

In de proef op het bedrijf in Saasveld bleek de vloeibare mest NTS het beste resultaat op te leveren. "Dat was al zo in het eerste jaar, maar werd de beide jaren daarna bevestigd", aldus de melkveehouder. Niet alleen leverde NTS de hoogste grasopbrengst op, ook in drogestof en voedingswaarde stak het product boven de rest uit. Voor Franken Volmerink is het bewijs geleverd dat vloeibare mest meerwaarde heeft op grasland. Op het eigen bedrijf bemest hij elke gras-sneede met vloeibare mest, waarbij door het jaar heen de mestgift wordt verlaagd. De

positieve ervaringen op zijn eigen bedrijf heeft hij onder de aandacht gebracht bij de klanten van zijn loonbedrijf. "Zeker in het eerste jaar was het gebruik van vloeibare mest prijstechnisch ook erg interessant ten opzichte van kunstmest. Ik kon NTS spuiten voor een lagere prijs dan KAS leveren op het erf." Inmiddels zijn de prijsverhoudingen veranderd en is het verschil in prijs niet meer zo groot als in de beginjaren. "Toch zit in het gebruik van vloeibare meststof hoe dan ook een plus door de meeropbrengst." Zijn klanten adviseert hij een schema van twee NTS-bemestingen, de resterende seizoengiften kunnen met korrelmest worden gegeven. Boeren die wel alle mest vloeibaar willen verstrekken, adviseert Slootweg om twee snedes met NTS te bemesten en dan over te stappen op Urean. "NTS bevat zwavel. Gras heeft dat de eerste twee snedes nodig.

Daarna is er voldoende beschikbaar in de grond voor de rest van het jaar en is NTS eigenlijk te luxe."

Om het prijstechnisch ook voor de klant interessant te maken, koopt Franken Volmerink meestal in de wintermaanden een voorraad van zo'n 100 tot 125 ton NTS in. "In de voorverkoop kun je toch een prijsvoordeel pakken."

Voordeel

Vloeibare mest wordt uitgereden met een reguliere landbouwspruit voorzien van sectiegestuurde gps. "Zo bereik ik elk hoekje van het perceel en is er geen overlap." Franken Volmerink heeft voor het uitrijden van

de vloeibare mest een extra doppenet aangeschaft (7 gaats). "Meststoffen moet je niet vernevelen, maar als een soort regen naar beneden laten komen. Het is net een vergiet dat je achter je aan trekt." De loonwerker spuit het liefst in de regen of vlak voordat er regen komt. "Dat gaat super. De meststof komt direct op de grond en vervluchtigt totaal niet." Vanwege de toepassingsstrategie van Franken Volmerink is het gebruik van een ureaseremmer zoals Novurea in zijn geval meestal niet nodig, maar vloeibare mest leent zich daar wel goed voor en is zeker in droge periodes aan te bevelen, stelt Slootweg.

Groei

Franken Volmerink ziet de belangstelling voor vloeibare mest groeien en het aantal producten op de markt toenemen. "Het is met vloeibare mest toch nog wel vaak zo 'onbekend maakt onbemind'. Aan de andere kant zie je dat veehouders die er enthousiast over zijn, al vervolgstappen maken. Vorig jaar heb ik bij een klant een mengsel sporenelementen, selenium en kobalt, aan de NTS toegevoegd, omdat uit analyse bleek dat daaraan een tekort was. Die klant zag dat terugkomen in zijn melkanalyses. Dat geeft aan dat je ook met vloeibare mest op gehalten kunt sturen." Slootweg: "Zo zie je dat de praktijk je soms inhaalt. Wij adviseren nog niet in deze richting, omdat we er eerst nog meer ervaring mee willen opdoen. Maar de eerste praktijkresultaten zijn er dus. Voor ons het bewijs dat er nog veel meer mogelijkheden zijn met deze manier van bemesten." ♦

Gewasbescherming & BEMESTING

Uitspoeling voorkomen

Net als bij drijfmest is stikstofuitspoeling mogelijk bij het gebruik van vloeibare mest. "Zeker als de mest vroeg in het voorjaar wordt uitgereden en het gewas de meststoffen nog niet opneemt, is er kans op uitspoeling", aldus Lex Slootweg van Triferto. Bij drijfmest wordt al langer gewerkt met Piadin. "In Duitsland verkopen ze vloeibare mest al inclusief Piadin." Melkveehouder en loonwerker Herald Franken Volmerink deed afgelopen jaar ervaring op met het gebruik van Piadin in combinatie met NTS. De resultaten waren, zeker bij de tweede sneede, spectaculair. "De drogestofopbrengst lag 3 ton hoger; 8 ton bij alleen NTS en 11 ton bij NTS in combinatie met Piadin." De verklaring zit deels in het droge voorjaar. "Piadin heeft ervoor gezorgd dat stikstof in de teeltaarde bleef en toen het eenmaal ging regenen voor het gewas beschikbaar was", legt de loonwerker uit. Bij de latere snedes vlakke het effect af, maar behield de Piadin-toevoeging een voordeel ten opzichte van de andere behandelingen. Slootweg: "We houden de vuistregel aan dat het een ton meer drogestof oplevert. Maar misschien nog wel belangrijker, de voedingswaarde van het gras verbetert. DVE, OEB en VEM nemen toe, waardoor de eiwitgehalten in de melk significant verbeteren." Frank Volmerink: "Om de kosten hoef je het zeker niet te laten. Piadin kost 20 euro per hectare, maar levert zeker 80 tot 100 euro op."

